

پیکر «سعید مظفری» جمعه بدرقه می‌شود
صدای ماندگار دوبله ایران
در قطعه هنرمندان

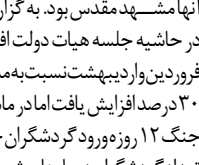
به مراسم بدرقه پیکر سعید مظفری جمعه، ۲۵ مهر ماه در قطعه هنرمندان برگزار می‌شود. مدیر دوبلار تلویزیون به ایستاد، گفت:مراسم وداع و خاکسپاری پیکر هنرمند بزرگ و دوبلور پیشکسوت سعیدمظفری،روز جمعه بیست و پنجم مهرماه ساعت ۹ و ۱۰ دقیقه صبح در قطعه هنرمندان بهشت زهرا(س) برگزار می‌شود. فرشید شکیبافزود:این مراسم با حضور خانواده محترم آن مرحوم و جمعی از هنرمندان، دوبلورهای شناخته‌شده و دوستداران صدای ماندگار استاد مظفری همراه است. سعید مظفری، دوبلور باسابقه و برجسته ایرانی، شامگاه سه‌شنبه ۲۲ مهر در بیمارستان عرفان تهران چشم از جهان فرو بست.

■■■■

صالحی امیری خبر داد:

ورود سه و نیم میلیون گردشگر خارجی در نیمه اول اسمال به ایران

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: بر اساس گزارش رسمی فراراجسه میلیون و ۵۰۰ هزار گردشگر در ۶ ماهه اول اسمال وارد کشور شدند که مقصد اول آنها مشهد مقدس بود. به گزارش ایرنا، ر صالحی امیری دیروز در حاشیه جلسه هیات دولت افزود: میزان گردشگران خارجی در فروردین وارد بیشترین نسبت به مدت مشابه سال قبل به‌طور میانگین ۳۰ درصد افزایش یافت اما مادر ماه‌های خرداد، تیر و مرداد به دلیل جنگ ۱۲ روزه رود گردشگران خارجی کاهش داشت. به گفته وی، تعداد گردشگران در ماه‌های شهریور و مهر به‌شیراط عادی باز گشت.

■■■■

سیمایی صراف تشریح کرد:

اقدامات وزارت علوم برای جلوگیری از مهاجرت نخبگان

وزیر علوم از تلاش این وزارتخانه برای رفع مسائل اقتصادی محرک در زمینه مهاجرت نخبگان خبر داد. به گزارش ایستادن حسین سیمایی صراف در حاشیه جلسه روز چهارشنبه هیات دولت با اشاره به اقدامات وزارت علوم برای جلوگیری از مهاجرت نخبگان اظهار کرد: در این زمینه عوامل گوناگونی اقتصادی و سیاسی با اجتماعی وجود دارد که باید به‌کار گمان از آنها توجه کرد اما آنچه مهم‌است دولت‌ها حفظ ارتباط میان آن نخبگان با کشور خودشان است. ممکن است کسی ترجیح دهد در کشور دیگری زندگی کند اما مهم این است تلاش کنیم ارتباط با کشور و وطنش قطع نشود و همچنان این ارتباط از جنبه تخصصی کار او دنبال شود. وزیر علوم یادآور شد: مادر حال اقدام جهان هستیم که عوامل مهاجرت از جمله مسأله اقتصادی حل شود در این زمینه اقداماتی انجام‌ده‌است که م‌رآینده نتایج آن اعلام خواهیم کرد.

■■■■

وزارت میراث:

ساخت وساز در گنجعلی خان دو طبقه کم‌شود

در حالی که معاون میراث فرهنگی استان تأکید دارد تنها دو طبقه نخست به‌طورمعمول مجاز به کار بوده‌اند مدیر کل دفتر ثبت آثار تاریخی کشور نیز پس از بازدید از محل، کاهش دو طبقه از ارتفاع‌سازه‌الزامی دانست و بر لزوم رعایت ضوابط بافت تاریخی تأکید کرده‌است. به گزارش ایستادشاهدات میدانی اخیر در محدوده بافت تاریخی کرمان نشان می‌دهد با وجود اعلام توقف موقت ساخت‌وساز، فعالیت عمرانی دراین نقطه بی‌وقفه ادامه یافته و در چهار طبقه پروژه، توسعه‌های جدیدی صورت گرفته‌است. بنابر این گزارش، کارشناسان و مقام‌های رسمی تأکید دارند این پروژه که در مجاورت میدان تاریخی گنجعلی خان قرار دارد، آشکارا در تضاد با ضوابط حفاظت از بافت تاریخی است و عملاً به یکی از مهم‌ترین و حساس‌ترین نقاط میراثی استان آسیب می‌رساند.

■■■■

از ۲۷مهر:

سفارت آلمان در تهران دوباره ویزامی دهد

سفارت آلمان روند ویزادهی در ایران را با ویزای دانشجویی شروع کرد. به گزارش عصر ایران، سفارت آلمان در تهران با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد از ۲۷مهر شروع به دریافت و واید دانشجویی می‌کند. فعلا تنها دانش‌جویان ارشد و دکترانی توانند درخواست خود را ارائه دهند.

■■■■

فیلم کوتاه «سور» در چهار جشنواره جهانی

فیلم کوتاه «سور» به کارگردانی شاهنا احمدی، به بخش مسابقه جشنواره‌های جهانی فیلم در لهستان، اسپانیا، آفریقا و آلمان، راه یافت. به گزارش ایلنا به نقل از مشاور گرازش ایلنا به نقل از مشاور رسانه‌ای پروژه، در خلاصه داستان «سور» آمده‌است: «یک سبب قزم به‌دست بچه‌ها، سفری را در طبیعت آغاز می‌کند و می‌رود تا با پایان ماجراجویی آن‌ها، جای را برای خود پیدا کند که معنا بگیرد.» آرن پاسازا، نهال نبوی، حسین مهر پیم‌ا، کارازا آرمون و سینا جباریان در این فیلم کوتاه به باغی نقش پرداخته‌اند.

■■■■

فیلم مستند بلند «۳۲ متر» در جشنواره فیلم مستند آمستردام (IDFA 2025)

فیلم مستند بلند «۳۲ متر» به کارگردانی مرتضی اتابکی و محصول مشترک ترکیه، ایران و قطر برای اولین نمایش جهانی خود در جشنواره معتبر IDFA 2025 انتخاب شده‌است. به گزارش ایلنا، این فیلم در بخش Luminous جشنواره به نمایش درخواهد آمد؛ بخشی که به روایت‌های انسانی، پرشور و الهام‌بخش از سراسر جهان می‌پردازد. داستان این فیلم در باره گروهی از زنان یک روستا در جنوب ترکیه است که می‌کوشند مسابقه‌ای غیر متعارف را در روستا برگزار کنند اما در مسیر خود با موانع و مقاومت‌های غیرمنتظره‌ای روبه‌رو می‌شوند.

مروری بر کارنامه کارگردان فقید به بهانه در گذشت او؛

«ناصر تقوایی» به مثابهٔ مؤلف، منتقد و مبدع

محمد تقی زاده

ناصر تقوایی از معدود فیلمسازان ایرانی است که می‌توان اصطلاح هنری مولف را به وی نسبت داد. در عین حال او از آغاز گران موج نوی سینمای ایران بود که انتقاد اجتماعی از جمله تم‌های همیشگی درام‌های اجتماعی اش محسوب می‌شد.

تقوایی فعالیت حرفه‌ای خود را از اواخر دهه ۴۰ آغاز کرد. کارگردان این جریان در دهه ۵۰ باسانسور و توقیف آثارشان مواجه بودند و پس از انقلاب نیز با محدودیت‌های تازه‌ای روبه‌رو شدند؛ برخی همچون تقوایی به دلیل همین تنگ‌نظری‌ها، ترجیح دادند از سینما فاصله بگیرند. این کناره‌گیری برای تقوایی به بیش از دو دهه، یعنی ۲۲ سال، رسیده‌است. هرچند تعداد آثار سینمایی و سریال‌های او از تعداد انگشتان دودست فراتر نمی‌رود، اما تأثیر گذاری اش بر سینمای ایران، به‌ویژه در حوزه فیلم مستند و سریال‌سازی، انکارناپذیر است.

در ادامه مروری داریم به کارنامه سینمایی مرحوم ناصر تقوایی از ۱۳۴۷ تا ۱۳۸۰؛ فیلم‌سازی که هر اثرش جایگاهی ویژه در تاریخ سینمای ایران دارد.

آرامش در حضور دیگران ۱۳۴۷

ناصر تقوایی نخستین فیلم بلند داستانی خود با عنوان «آرامش در حضور دیگران» را در ۱۳۴۷ خورشیدی با سرمایه‌گذاری تلویزیون ملی ایران ساخت. فیلمی به‌شدت متفاوت و درخشان که به همراه فیصر و گلو موج نو سینمای ایران را پایه‌ریزی کرد. آرامش در حضور دیگران داستان سرهنگ بازنشسته و در آستانه خونی است که همراه همسرش برای حضور در کنار دخترش به تهران می‌آید.

آرامش در حضور دیگران یکی از صریح‌ترین فیلم‌هایی است که در تقد ر ژیم پهلوی و تجدد آمرانه و دستوری آن دوره ساخته شده‌است. نقد صریح تقوایی در این فیلم متوجه طبقه بورژوازی بی‌رشاهای است که حتی سواد، تحصیلات و موقعیت عالی شغلی هم نتوانسته از آن‌ها انسان‌های وارسته‌ای بسازد. دکترهای آرامش در حضور دیگران انسان‌های حقیر و الوصف هستند که از موقعیت

نمایش

درباره نمایش «عروس انار» به کارگردانی حسین جمالی

روایتی معاصر از مردمانی گرفتار تقدیرگرایی

محمدحسین خدایی

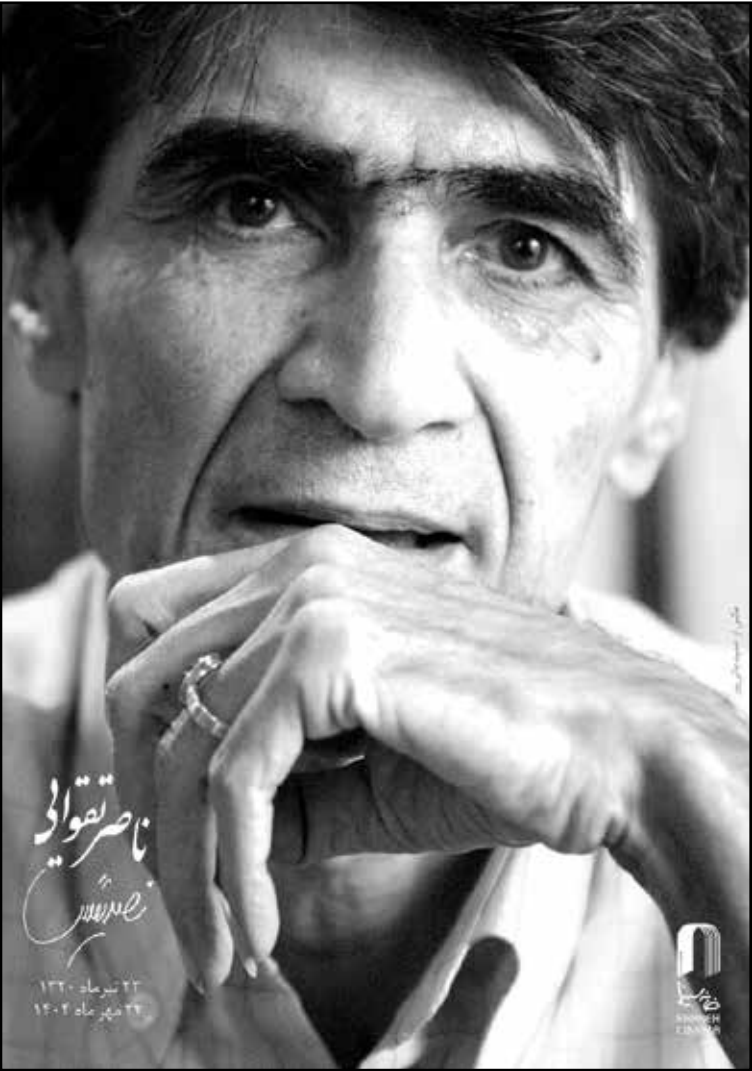
در این سال‌هایی که گذشت یکی از مباحث تکرار شونده فلسفی مربوط می‌شد به گذار جامعه ایرانی به مدرنیته و عبور از سنت. گواین که مفهوم «سنت» توسط مدرنیته ساخته شده بود تا در قالب یک دوره تاریخی که مربوط به گذشته است و از مصادفات، برای حقایقت جهان مدرن بکار گرفته شود در صورت امکان طرد شود.

به دیگر سخن، خود مفهوم «سنت» برای انسان معاصر بیش از اندازه نامتعین و غیر قابل اندازه گیری است و بیش و کم به کار موجه‌سازی جهان مدرن و بخصوص سرمایه‌داری متاخمی می‌آید. اما هر چه سنت‌این مرزبندی فلسفی و واحدی تاریخی مورد قبول بسیاری از مردمان جهان قرار گرفته و حتی در بحث‌های مربوط به فرهنگ و هنر در قالب پژوهش‌های علمی منتشر شده‌است.

«فرهنگ» به مثابه یکی از عرصه‌های مهم زندگی اجتماعی، تضاد حل‌ناپذیر سنت و مدرنیته را عیان کرده و راهکار جهان مدرن را دوری از سنت‌های هزینه‌زای گذشته معرفی کرده‌است. به تبع این رویکرد هستی‌شناسانه به گذشته دلیل مفهوم سنت نهاد اجتماعی تئاتر که یکی از فضاهای همیشه حاضر در این تاریخ بندی است ترجیح می‌دهد گذشته از نگاه چشم مدرن تهنه‌ باز خوانی کند و در پی حرف‌های نمایشی تازه باشد. نمایان‌داینابر در که در تمامی این سال‌ها عده‌ای از اهالی تئاتر با نگاهی که گذشته تاریخی سرزمین پهناور ایران و مفهوم بسیط «ایران فرهنگی» در پی فهم نظری چیزی تحت عنوان «نمایش ایرانی» بودند.

این هنرمندان معتقد بودند که مواجهه نمایش ایرانی با تئاتر مدرن اروپایی، اگر بزن‌ناپذیر است و می‌بایست گفتگویی انتقادی مابین شان برقرار بود، مطالعه در این رابطه می‌تواند حاوی این نکته مهم باشد که منازعه قدیم و جدید در حوزه هنر‌های نمایشی، همچنان پایان نیافته و نمی‌توان با خیالی راحت، مرزری مابین نمایش ایرانی و تئاتر غربی مشخص کرد.

در زمانه پسا مدرن، شاهد شکل‌گیری اجراهای التقاطی و بوجود آمدن فضاهای هیبریدی هستیم که نتیجه‌اش، تلفیق گذشته با زمان حال است و ممزوج شدن نمایش ایرانی با تئاتر مدرن اروپایی. بنابر این هر تقلائی که در پی خالص‌سازی فضای هنری و تولید تئاتر مدرن غربی در جغرافیای ایران باشد، پیشاپیش به‌شدت منتهی‌شده و لاجرم رگ‌های زنده نمایش ایرانی را غریب‌ترین اجراها خواهیم بود. بد البته هنرمندانی چون

جشنواره فیلم کل برده‌شد و در نهایت جزو ۵ نامزدهایی در یافت‌نخت طلا شد.

کاغذی خط ۱۳۸۰

ناصر تقوایی در میان دوستداران سینما به‌عنوان فیلمساز ی گزیده کار شناخته می‌شود که با وجود اینکه تعداد آثارش به انگشتان ۲ دست هم نمی‌رسد اما لحاظ کیفیت کارنامه هنری بسیار پر بار و درخشان را تداعی می‌کند. کاغذی خط به‌عنوان آخرین فیلم ساخته شده به‌وسیله ناصر تقوایی محصول ۱۳۸۰ خورشیدی است که به‌اینکه چند پروژه سینمایی و تلویزیونی بعد از آن به‌او پیشنهاد و در مرحله اجرا قرار گرفت اما به دلایل مختلف به سرانجام نرسید تا نه‌تنها ناصر تقوایی بلکه مخاطبان سینمای ایران از تماشای آثار با کیفیت و لذت بخش این فیلمساز کهنه‌کار معاصر محروم بمانند.

رؤیایرپایی بابازی درخشان هدیه‌تهرانی باز یگرنقش اصلی در فیلم «کاغذی خط» است. زنی خانه‌دار و مادر ۲ کودک که کم‌کم رویه نو پسندگی می‌آورد. همسرش که خسرو شکیبایی بازیگران آخرین فیلم ساخته‌شده می‌داند و می‌گوید بچه‌هایش از دست دروغ‌ها و تخلیات او گنجج و خُل شده‌اند. تقوایی در کاغذی خط نگاه همیشه منتقدش را دارد و در این فیلم به قتل‌های زنجیره‌ای و توقیف مطبوعات اشاره می‌کند. سکانس پاشندگی خون‌روی روزنامه‌ری که تیتتر قتل‌های زنجیر‌ها یی بر آن نقش بسته، لایه زیرین شخصیت مرد فیلم (بابازی خسرو شکیبایی) را نشان می‌دهد. این فیلم که تعداد بازیگر بسیار کمی دارد، نامزد سیمرخ بلورین بهترین فیلم، کارگردانی، نقش اول مرد وزن شد.

نمایش

داشته و از این بابت، اجرای عروس انار را به لحاظ بصری و شنیداری، واجد ارزش افزوده کرده‌اند. لویی سیفی که نقش پندار را بازی می‌کند بعد از سال‌ها به فضای تئاتر بازگشته و به نسبت توانسته نقش جوان عاشق پیشه عروس انار بعدی را بازی کند. همچنان که سالار در یامجه به‌عنوان ناظم الدوبله‌بان هیبت منحصربه فردش، به خوبی از پس خباثت حاکم بر آمده و توانسته بار دیگر بازی به یاد ماندنی از خود به یادگار بگذارد. در نهایت می‌توان نمایش «عروس انار» را در کارنامه حسین جمالی مثبت ارزیابی کرد. اما همچنان تا رسیدن به‌منزل مقصود به‌صحنه بردن یک اجرای تماشایی، این کارگردان با تجربه می‌بایست کار بیشتری صورت دهد و ظرفیت‌های ادبیاتی و نمایشی گذشته‌ما را از طریق فرم‌های تجربه‌نشده به‌صحنه آورده و مخاطبان را شگفت زده کند. نمایش عروس انار با آن که گاهی در نام‌از تولید گفتار مرادانه می‌افتد و بر مردانگی و غیرت تأکید می‌کند اما در کلیت‌اش، تلاشی است برای صدا دادن به بدن زنانه و رویت‌پذیر کردن حضور سرکوب‌شده زنان این مرز و بوم. باید به انتظار نشست و ادامه فعالیت هنری حسین جمالی و گروه اجرایی اش را پی گرفت. شاید تالاف جهان قدیم با نشان‌های جهان جدید به‌ا ز مونی فیصله بخش منتهی شود که در آن بار دیگر از یک منظر محلی بتوان حرفی فرمود به‌دو به استقل تکترو هم‌زیستی مسالمت‌جویانه ملین‌نمای بشرفت. در این مسیر بهتر آن است که بار دیگر گذشته احضار شود و با دانش امروزی، تئاتری معاصر تولید کرد که علاوه بر سرگرمی بتواند فرهنگ عمومی جامعه را تقا دهد. همان زمانی که یک دختر جوان به‌زور قرار است با یک درخت وصلت کند اما با مداخله مردان و زنان روستا این فاجعه هرگز رخ نمی‌دهد. در همان لحاظی که خواننده می‌شود «امروز که روز جشن و سرور، فردا که بشه باز دوباره روز ملامه»

که از آن سر بر آورده نوعی خودزنی توصیف می‌کنند.

تقوایی در سریال مقداری از فضای کاریکاتوری کار کاسته و روی عشق سعید و لیلی تمرکز می‌کند. عشقی کودکانه و نافرجام که عاقبتی ندارد. مناسبات حاکم بر سریال و فضای آن، این سریال را بدل به یک اثر درجه یک می‌کند. دایی جان متوهّم که خود را یک افسر جزا از تش می‌داند، با کمک پیشکار و نوکر ساده‌دلش مش قاسم می‌بازی و پرویز فنی زاده همسان خانواده خودش را قهرمان جنگ‌های کازرون و ممسنی جامی‌زند و آقاچان (پدر سعید) که به‌دروغ بودن این داستان‌ها آگاه است، تلاش می‌کند به‌ر شکلی شده‌به‌پناه‌های مختلف دست‌دایی جان را رو کند.

ناخدا خورشید ۱۳۶۵

ناخدا خورشید چهارمین فیلم بلند ناصر تقوایی و نخستین فیلم بعد انقلاب ناصر تقوایی، به‌گواه بسیاری از منتقدان و کارشناسان سینما بهترین و به‌بیان دقیق‌تر از برجسته‌ترین آثار اقتباسی سینمای قبل و بعد انقلاب به‌شمار می‌آید. تقوایی داستان ار نست همینگوی را با اسنادی تمام‌بومی سازی کرد.

او داستان همیگویی را به جنوب برد و از ناخدا هری مورگان داستان که گرایش‌های واضح سیاسی دارد، یک قهرمان تلخ اندیش ساخت که تحت هیچ شرایطی از اصول خودش عدول نمی‌کند و در ستایش مبارزه فیلم ساخت و شخصیتی بزرگ در تاریخ سینمای ایران ایجاد کرد. در جایی از فیلم به مستر فرحان می‌گوید: زندگی مثل خر گوشه‌نفضش حاله، نصفش حروم و از همه مهیتر تن‌هاست.

توانایی تقوایی در خلق شخصیتی چنین تراز یک با تسلط تقوایی به روی جغرافیایر چنان در هم آمیخته که ناخدا خورشید را بدل به یک شاهکار کلمل می‌کند و فیلمی می‌سازد: در ستایش مبارزه با استعمار.

فیلم نامه ناخدا خورشیدرامی توان به‌عنوان یکی الگوی درخشان از اقتباس ادبی و فیلم‌نامه‌نویسی در کلاس‌های این رشته در آموزشگاه‌های سینمایی تدریس کرد. برای درک عظمت کار تقوایی کافی است این فیلم را با اقتباس هاوارد هاس از این رمان مقایسه کنید تا متوجه عظمت کار تقوایی شوید.

ای ایران ۱۳۶۸

فیلم «ای ایران» ساخته ناصر تقوایی در سال ۱۳۶۸، یکی از آثار برجسته سینمای اجتماعی ایران است که با نگاهی طنزآلود و انتقادی، به بررسی ساختارهای قدرت و استبداد در آستانه انقلاب ۱۳۵۷ می‌پردازد. تقوایی که خود نویسنده فیلم‌نامه نیز بوده، با بهره‌گیری از درون‌مایه هویت ملی، داستانی را روایت می‌کند که در آن مردم یک روستا در شهری در برابر نظامی‌گری و سلبهٔ گروه‌بان

مکوندی، نماد دیکتاتوری، ایستادگی می‌کنند. بر خلاف دیگر آثار تقوایی که معمولاً حول یک قهرمان مرکزی شکل می‌گیرند، در «ای ایران» قهرمان واحدی وجود ندارد و تمامی اهالی روستا به‌عنوان قهرمانان جمعی در برابر ضدقهرمان داستان ظاهر می‌شوند. فیلم در فضایی شاعرانه و نوستالژیک در ماسوله فیلم‌برداری شده‌و محمود کلاری قلاب‌بندی‌های دقیق و زیبا، جلال‌وهوای خاصی به آن بخشیده‌است.

موسیقی ناصر چشم‌آذر نیز با تم‌هایی حماسی و احساسی، فضای فیلم را غنی‌تر کرده و به انتقال حس مقاومت و همبستگی کمک کرده‌است. بازی

